

VEDLIGEHODELSE AF PRIVAT RØRLAGT VANDLØB UNDER OFFENTLIG VEJ PÅHVILER VEJMYNDIGHEDEN

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

I en principiel afgørelse af 18. maj 2017 har Miljø- og Fødevareklagenævnet afgjort, at det er vejmyndigheden, der har pligten til at vedligeholde private rørlagte vandløb på de strækninger, hvor de ligger i offentlige vejarealer.

Sagsbeskrivelse

Sagen angår et privat rørlagt vandløb, der blandt andet afvander landbrugsarealer. Det rørlagte vandløb følger det naturlige fald på terrænet i området, og mellem to marker passerer det en kommunevej. På et tidspunkt konstaterer kommunen, at der er sket et brud på det rørlagte vandløb, så vejarealet er blevet ustabil, og der er sket skade på vejens belægning.

Herefter meddelte kommunen ejeren af de arealer, der grænser op til vejen, og hvor det rørlagte vandløb i øvrigt er beliggende, påbud om at vedligeholde rørledningen under vejen. Kommunen henviste i den forbindelse til en afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet og en ombudsmandsudtalelse, hvoraf det fremgår, at det er fast praksis, at vejejerer ikke har vedligeholdelsespligten i de tilfælde, hvor et privat vandløb passerer under vejen, da vejejerer ikke anses for at være bredejer i lovens forstand. Det anføres, at vedligeholdelsen af private vandløb i medfør af vandløbslovens § 35 påhviler bredejerne, medmindre der er truffet anden bestemmelse.

Dette påbud blev af lodsejeren påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageren gjorde gældende, at vedligeholdelsespligten for private rørlagte vandløb, jf. vandløbslovens § 35, stk. 1, påhviler bredejerer, og at vejejer er bredejer for den del af strækningen, der løber under den offentlige vej. Det blev anført, at der ikke i lovbestemmelsen er hjemmel til at fritage kommunen

for bredejerforpligtelsen, ligesom der ikke er hjemmel til at overføre denne forpligtelse til de tilstødende landbrugsejendomme. Endvidere blev det anført, at den administrative praksis var i strid med lovens ordlyd, og derfor ikke kan opretholdes. En fast praksis kan ikke føre til underkendelse af klare lovbestemmelser.

Det fremgår af afgørelsen, at klagenævnet har gennemført en meget omfattende sagsbehandling. Nævnet har således gennemgået udtalelser fra både nuværende og tidligere ressortmyndigheder og foretaget høring af Kommunernes Landsforening, der har foretaget høring af 15 kommuner, Vejdirektoratet og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (nu Miljøstyrelsen). Endvidere er den kommune, hvis afgørelse er påklaget, blevet anmodet om yderligere oplysninger.

Klagenævnets bemærkninger og afgørelse

Nævnet fastslår, at det følger af vandløbslovens § 3, at bredejeren er "ejer af den grund, der støder op til et vandløb". Det bemærker, at det ikke fremgår udtrykkeligt af vandløbsloven eller forarbejderne til denne, om en vejmyndighed skal betragtes som bredejer i den situation, hvor et rørlagt vandløb passerer under en offentlig vej. Klagenævnet anfører, at vejmyndigheden, som anført af klager, kan betragtes som bredejer, da vejmyndigheden ejer vejen, der fører over det rørlagte vandløb.

Klagenævnet henviser herefter til § 94 i den tidligere vandløbslov, der udtrykkeligt fastslår, at arealer, der henhører under offentlige veje, skal behandles som andre grundstykker med den undtagelse, at vejmyndigheden kan bestemme, hvilke foranstaltninger, der vil være at foretage af hensyn til trafiksikkerheden. Dette sammenholder nævnet med, at hovedformålet med ændringen af vandløbsloven i 1982 ikke var at ændre på bestemmelser om, hvem der har pligt til at vedligeholde offentlige og private vandløb.

På den ovennævnte baggrund vurderer nævnet, at der må gives klager medhold i, at vejmyndigheden skal betragtes som bredejer, og at vedligeholdelsespligten påhviler vejmyndigheden for så vidt angår den vandløbsstrækning, der løber under vejen.

Klagenævnet bemærker supplerende, at det såkaldte gæsteprincip i lov om offentlige veje ikke har givet nævnet anledning til anden opfattelse. Det anfører, at der ikke findes grundlag for at betragte ejere af tilstødende ejendomme som gæster i forhold til vejmyndigheden.

Endvidere finder nævnet ikke i hverken loven eller dennes forarbejder grundlag for at lægge afgørende vægt på en sondring mellem, om en rørlægning er sket før eller efter anlæggelse af vejen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver på det grundlag enstemmigt kommunens påbud om vedligeholdelse for så vidt angår den del af det private vandløb, som løber under den offentlige vej.

Bemærkninger til afgørelsen

Siden 1999 har det fra den styrelse under Miljøministeriet, der var og er ressortmyndighed for vandløbsloven, været udtrykt, at der var en fast praksis for, at vejejerer ikke har vedligeholdelsespligten i de tilfælde, hvor en drænledning blot passerer under vejen, uanset, at samme styrelse blot 4 år tidligere havde givet udtryk for det modsatte. I 2011 fandt Folketingets Ombudsmand ikke, at der var udsigt til, at man kunne kritisere den opfattelse, der var givet udtryk for i 1999, og i 2013 stadfæstede Natur- og Miljøklagenævnet en kommunal afgørelse om, at en nabo til en offentlig vej skulle vedligeholde et rørlagt vandløb under vejen. Der er således med den nu foreliggende afgørelse af 18. maj 2017 tale om en principiel afgørelse.

Hertil kommer, at afgørelsen har stor praktisk og økonomisk betydning, da det ofte vil være forbundet med ganske betydelige omkostninger at vedligeholde eller udskifte rørlagte vandløb under offentlige veje.

Med afgørelsen fastslås det alene, at vandløbslovens bestemmelser om pligt til vedligeholdelse af private vandløb også gælder for den type af grundejere, som udgøres af vejmyndigheder, som der i øvrigt forud for 1999 ikke ses at have været tvivl om.

Det skal påpeges, at klagenævnet bemærker, at det ikke gør noget forskel, om vejen eller vandløbet kom først. Det er uanset dette bredejejer, der i medfør af vandløbslovens § 35 har pligten til vedligeholdelse, medmindre andet er bestemt.

Om mulighed for genoptagelse af tidligere sager

For lodsejere, der er blevet pålagt at betale for vedligeholdelse af rørlagte strækninger under offentlige veje i tiden før 18. maj 2017 udgør den omtalte afgørelse et grundlag for at anmode om, at disse sager genoptages til fornyet behandling. Det er et vanskeligt spørgsmål, hvor langt tilbage i tiden en sag kan være for at kunne genoptages. Det antages, at sager, der er afgjort for mere end 10 år siden, eller hvor det er mere end 10 år siden, at sagen har resulteret i betaling for udført vedligeholdelsesarbejde til vejmyndigheden ikke kan kræves genoptaget, jf. forældelsesloven. Hvis ikke der er truffet nogen afgørelse om vedligeholdelsespligt, men alene foretaget vedligeholdelse af tilgrænsende lodsejere på baggrund af en tilkendegivelse fra vejmyndigheden om disses pligt til vedligeholdelse af strækningen under vejen, vurderes det, at de 10 år regnes fra tidspunktet for vejmyndighedens tilkendegivelse. Her er der ikke tale om genoptagelse af en forvaltningsafgørelse, men om et økonomisk krav om betaling af udgifter, som vejmyndigheden burde have afholdt. Sager om genoptagelse eller betaling af afholdte udgifter skal senest rejses 3 år efter den 18. maj 2017.

Den omtalte afgørelse findes [her](#).